

Ryszard Żelichowski

**DYPLOMACI PAŃSTW NEUTRALNYCH
w WARSZAWIE**

**(wrzesień – październik 1939 roku).
Relacje naocznych świadków**

**Instytut Studiów Politycznych
Polskiej Akademii Nauk**

Warszawa 2023

Spis treści

Wstęp	7
-------------	---

Część pierwsza

Ewakuacja korpusu dyplomatycznego z Warszawy we wrześniu 1939 roku w świetle nowych źródeł

Wprowadzenie	11
1. Tło historyczne	14
2. Ambasady i poselstwa w Warszawie wobec niemieckiej agresji	18
Poselstwo Królestwa Norwegii	19
Poseł Niels Christian Ditleff	19
Zapomniany raport	24
Poselstwo Królestwa Holandii	25
Jacobus Gijsbertus de Beus i baron Willem Johan Gijsbert Gevers ...	31
Ambasada Stanów Zjednoczonych	35
Ambasador Anthony John Drexel Biddle	35
Plany ewakuacyjne ambasady	35
Konsul John Ker Davis	39
Postępowanie Konsulatu Generalnego Stanów Zjednoczonych w Warszawie podczas oblężenia miasta	40
Julien Bryan	47
3. Nastroje w korpusie dyplomatycznym w Warszawie w dniach 1–21 września	49
Pierwsza ewakuacja – w drogę za polskim rządem	49
Baron Wacław Sokołowski	62
Druga ewakuacja – niezrealizowana szansa dla ludności cywilnej	64
Misja majora Kiewitza i akcja ulotkowa	72

Trzecia ewakuacja – członkowie korpusu dyplomatycznego opuszczają stolicę	80
Sokołowski – druga odsłona	89
20 września – wreszcie negocjacje	93
21 września – ewakuacja ruszyła	98
4. Epilog ewakuacji	109

Część druga

Placówki dyplomatyczne dzielą los Warszawy

1. Tydzień przed kapitulacją	117
2. Życie dyplomatyczne po upadku Warszawy	122
Pociąg Berlin–Warszawa–Berlin	128
Ostatnia ewakuacja do wolnego świata	141

<i>Post scriptum</i>	145
----------------------------	-----

Załączniki

1. Raport Nielsa Christiana Ditleffa, posła Królestwa Norwegii w Warszawie	155
2. Relacja barona Willema Johana Gijsberta Geversa, sekretarza poselstwa i <i>chargé d'affaires ad interim</i> Królestwa Holandii w Warszawie	185
3. <i>Memorandum</i> Johna Kera Davisa, konsula generalnego Stanów Zjednoczonych w Warszawie	205

Bibliografia	209
---------------------------	-----

Streszczenie	219
---------------------------	-----

<i>Summary</i>	221
----------------------	-----

Indeks osób	225
--------------------------	-----